

DN Dagens
Næringsliv

Dyrtid og tøffe tak for verden

Terje Erikstad, finansredaktør

Foredrag for **Strategidagen 2024**

23. mai 2024

Sjokk nummer 1: Privat sektor har fortsatt ikke kommet seg etter koronapandemien

Norway, Gross Domestic Product (Mainland), Total Excluding General Government, Constant Prices, SA, NOK

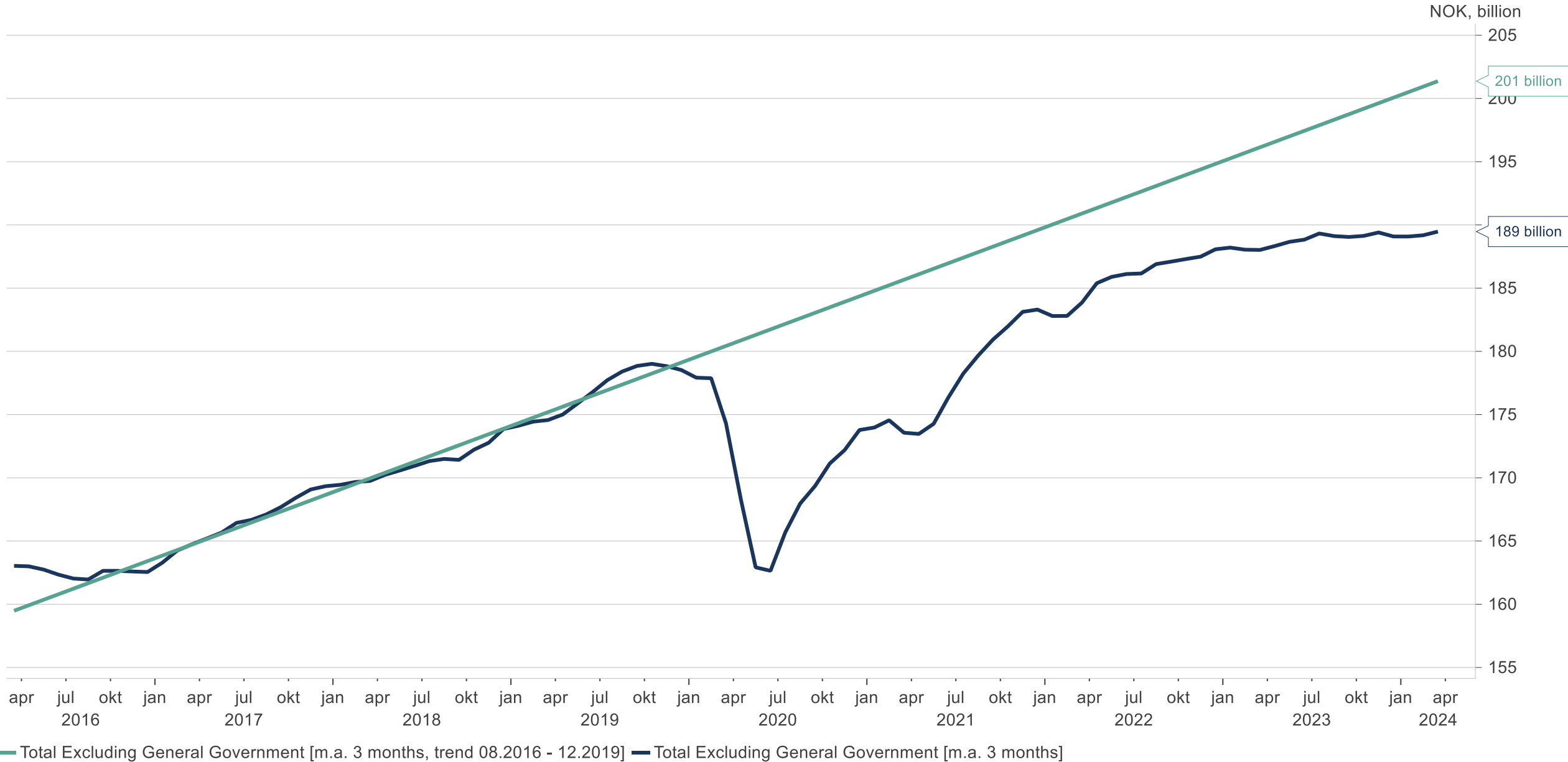
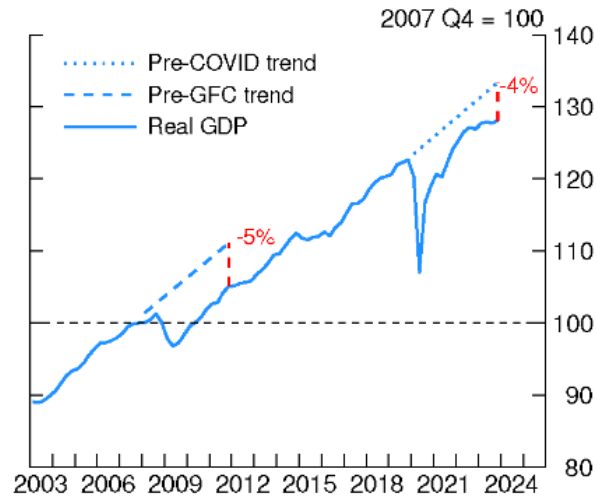
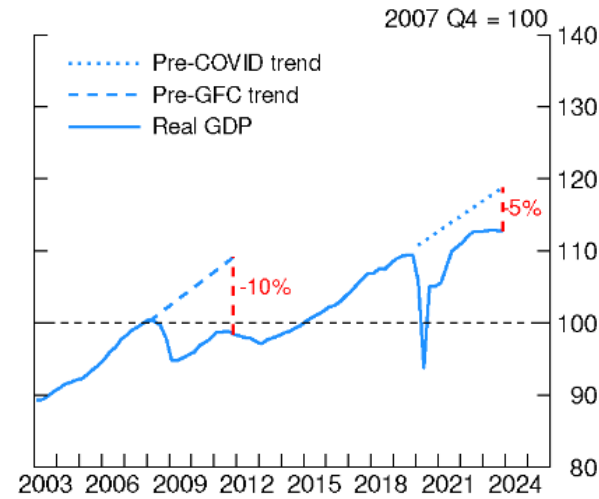

Figure 1. Output loss after GFC and Covid

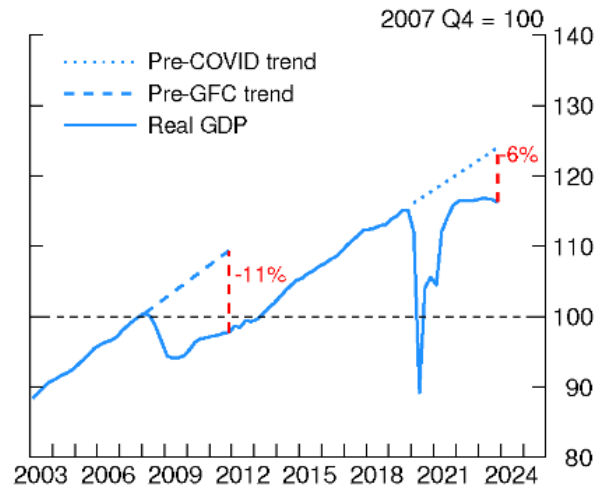
Canada

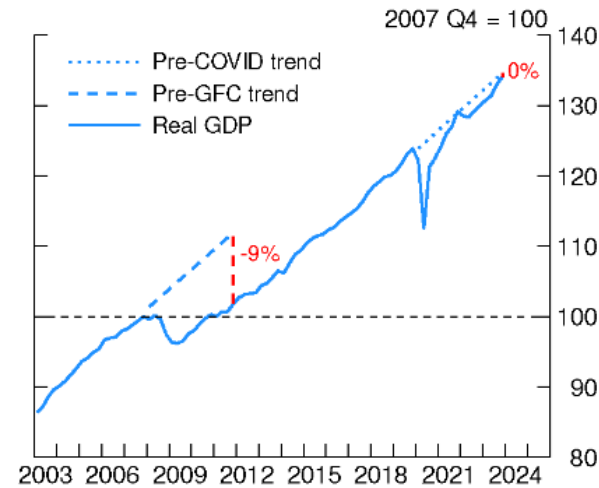
Euro Area

United Kingdom

United States

Note: The data extend through 2023:Q4. Trend lines are linear trends based on the 5 years before the recessionary episode. Red numbers show the difference between real GDP and the trend value.

Source: Haver Analytics; FRB staff calculations.

Accessible version

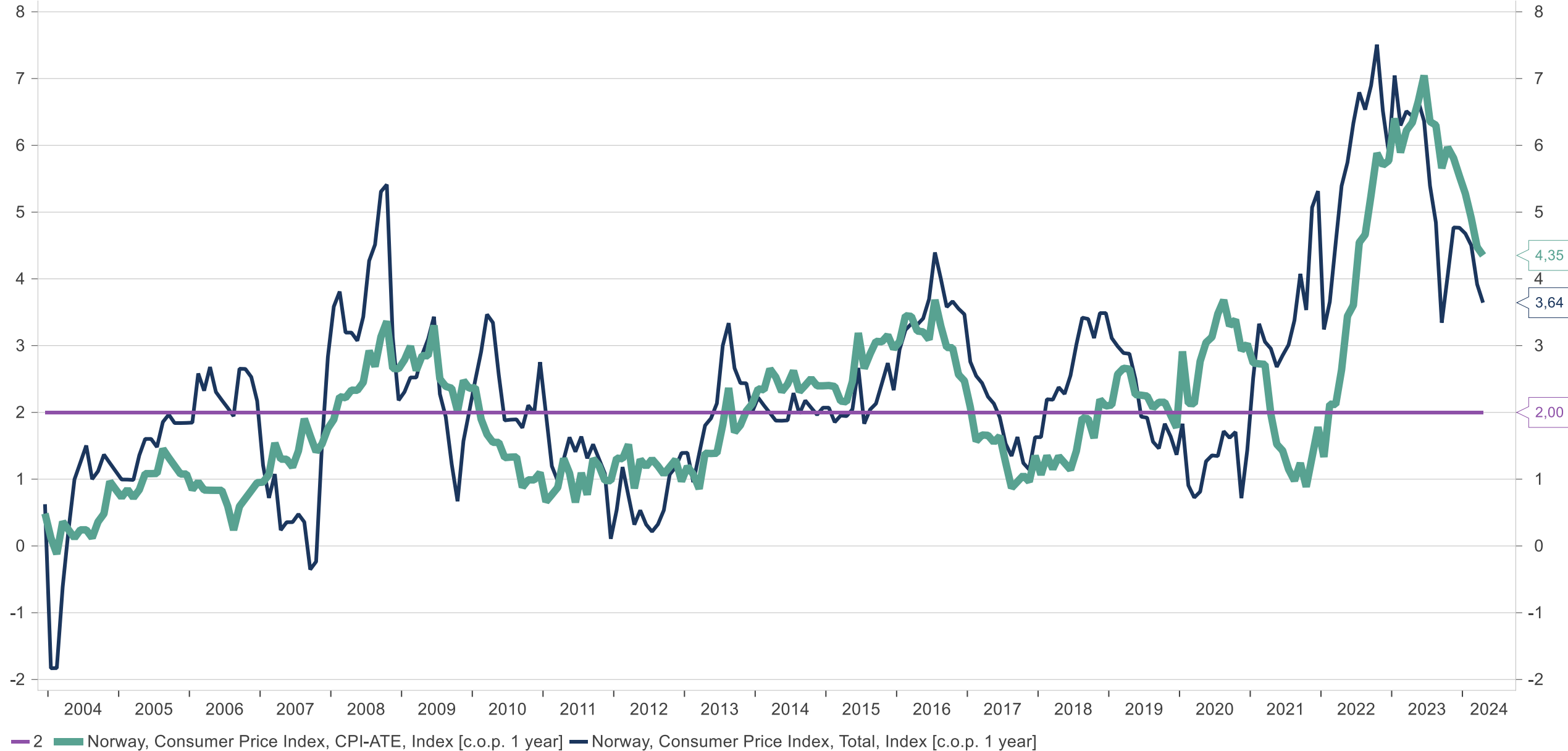
Sjokk nummer 2: Russlands krig mot Ukraina ga Europa et energisjokk, som varer ved

Netherlands TTF Natural Gas Forward Month 1

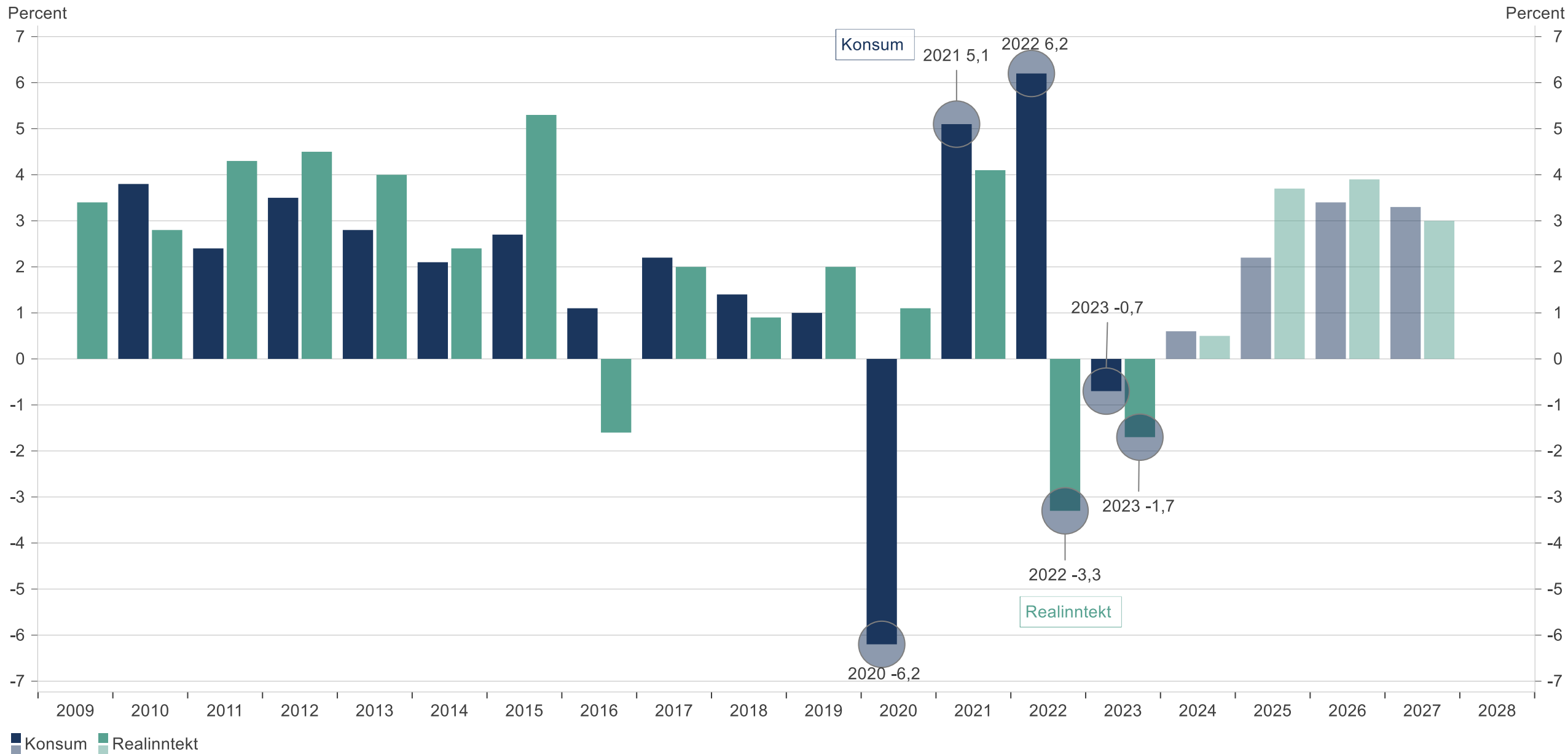
— Netherlands TTF Natural Gas Forward Month 1 [mean - 2020] — Netherlands TTF Natural Gas Forward Month 1 [mean 01.01.2023 -]
— Netherlands TTF Natural Gas Forward Month 1 [mean 01.01.2021 - 31.12.2021] — Netherlands TTF Natural Gas Forward Month 1 [mean 01.01.2022 - 31.12.2022]
— Netherlands TTF Natural Gas Forward Month 1

Sjokk nummer 3: Konsumprisindeksen og kjerneinflasjonen er langt over inflasjonsmålet

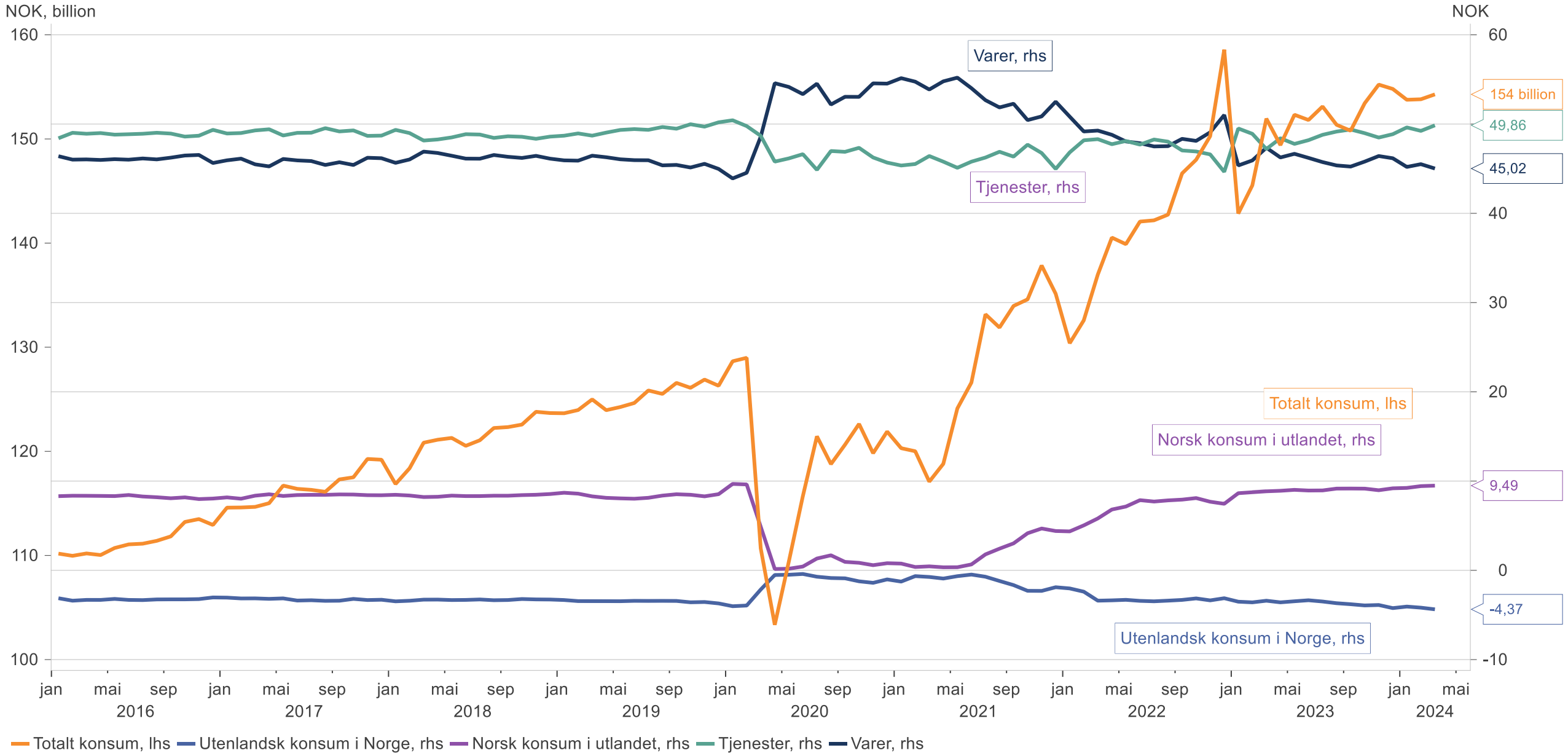
Etter flere turbulente år venter SSB en mer normal vekst i inntekt og konsum

Årlig prosentvis endring i konsum og inntekt for husholdninger, etter inflasjon. Prognose fom 2024.

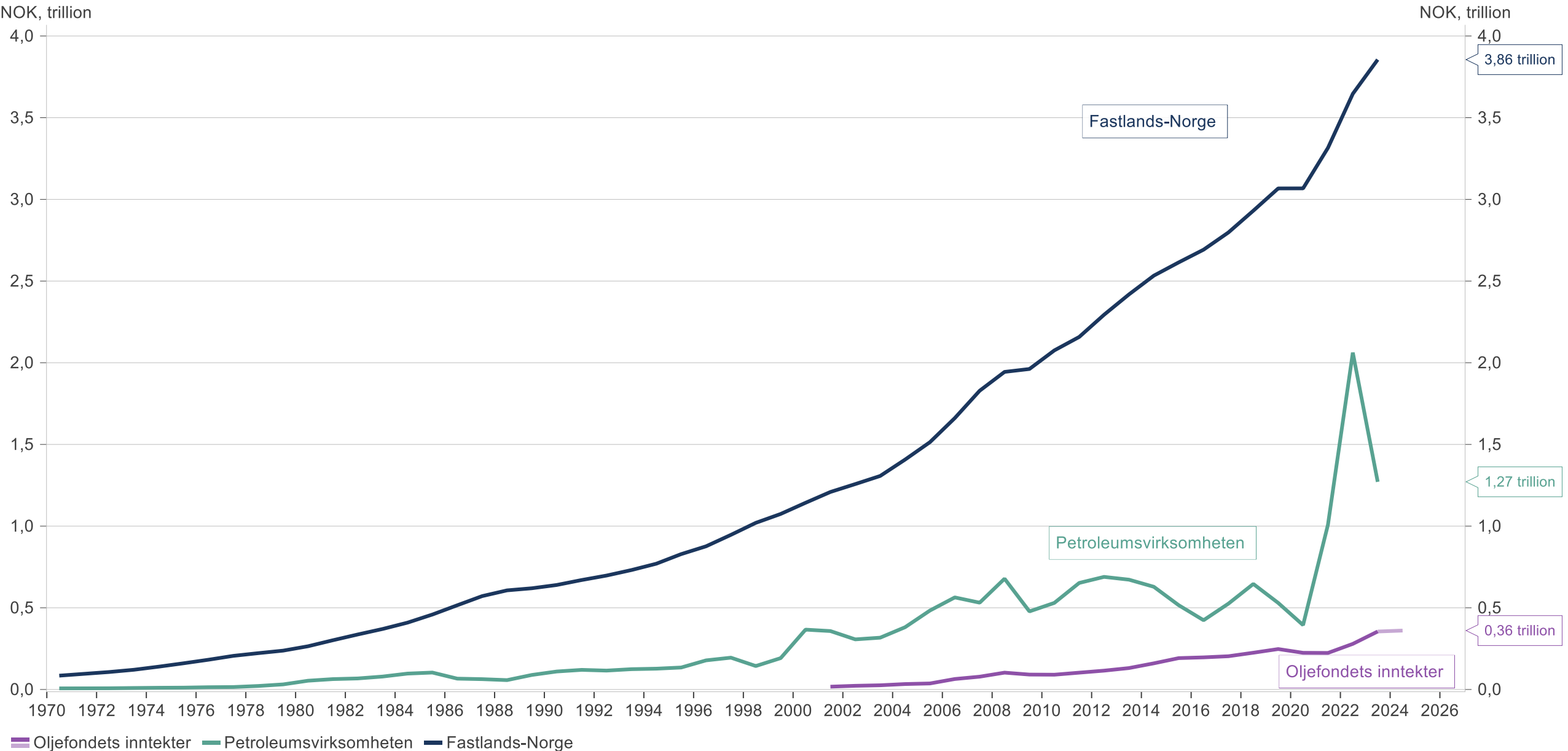
Husholdningenes totale konsum, samt fordeling på varer og tjenester

Konsum i løpende kroner, venstre akse. Prosentvis fordeling av konsum på høyre akse.

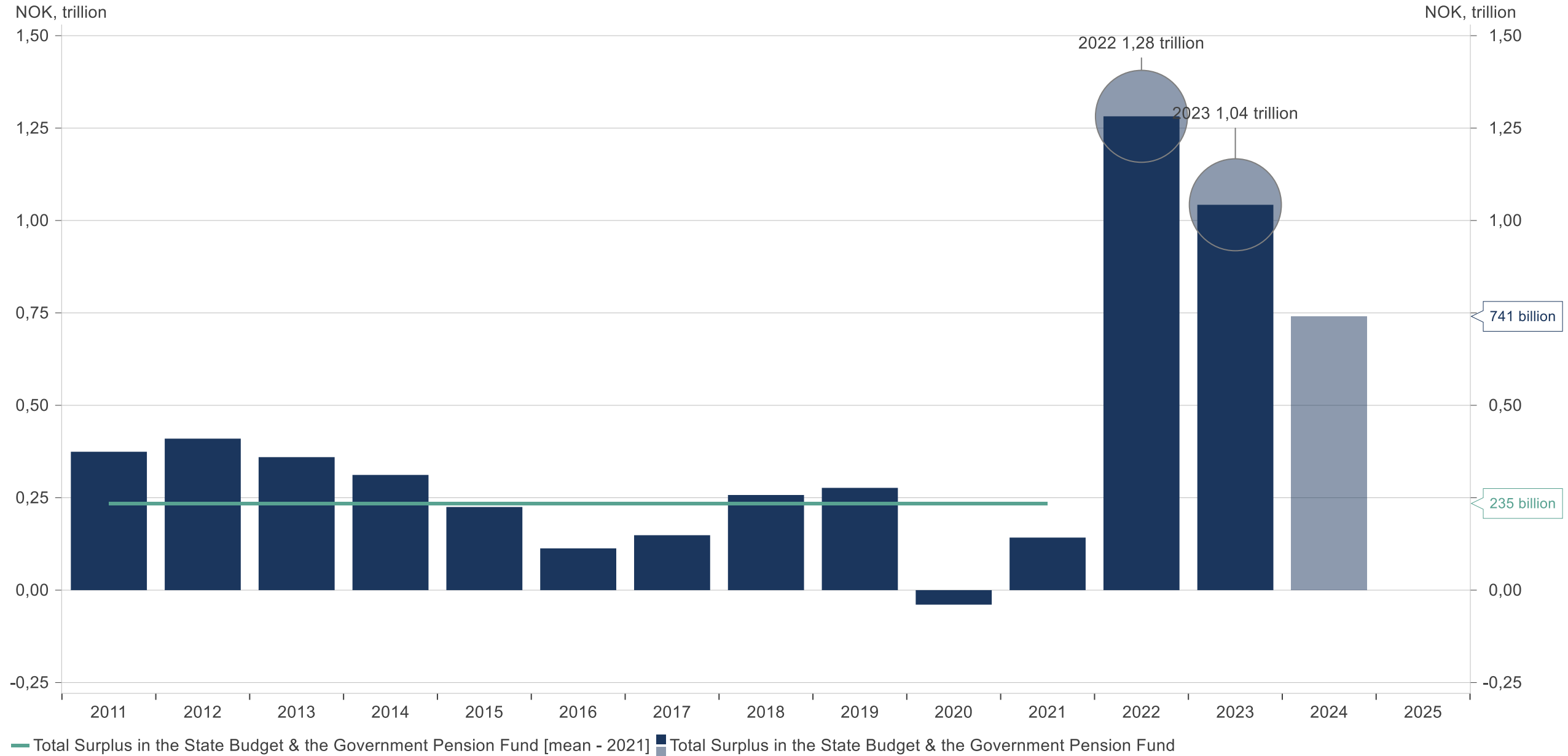
Norges tre økonomier: Fastlands-Norge, petroleumsvirksomheten og Oljefondet

Verdiskaping (bnp) målt i målt i løpende priser, samt Oljefondets rente- og utbytteinntekter

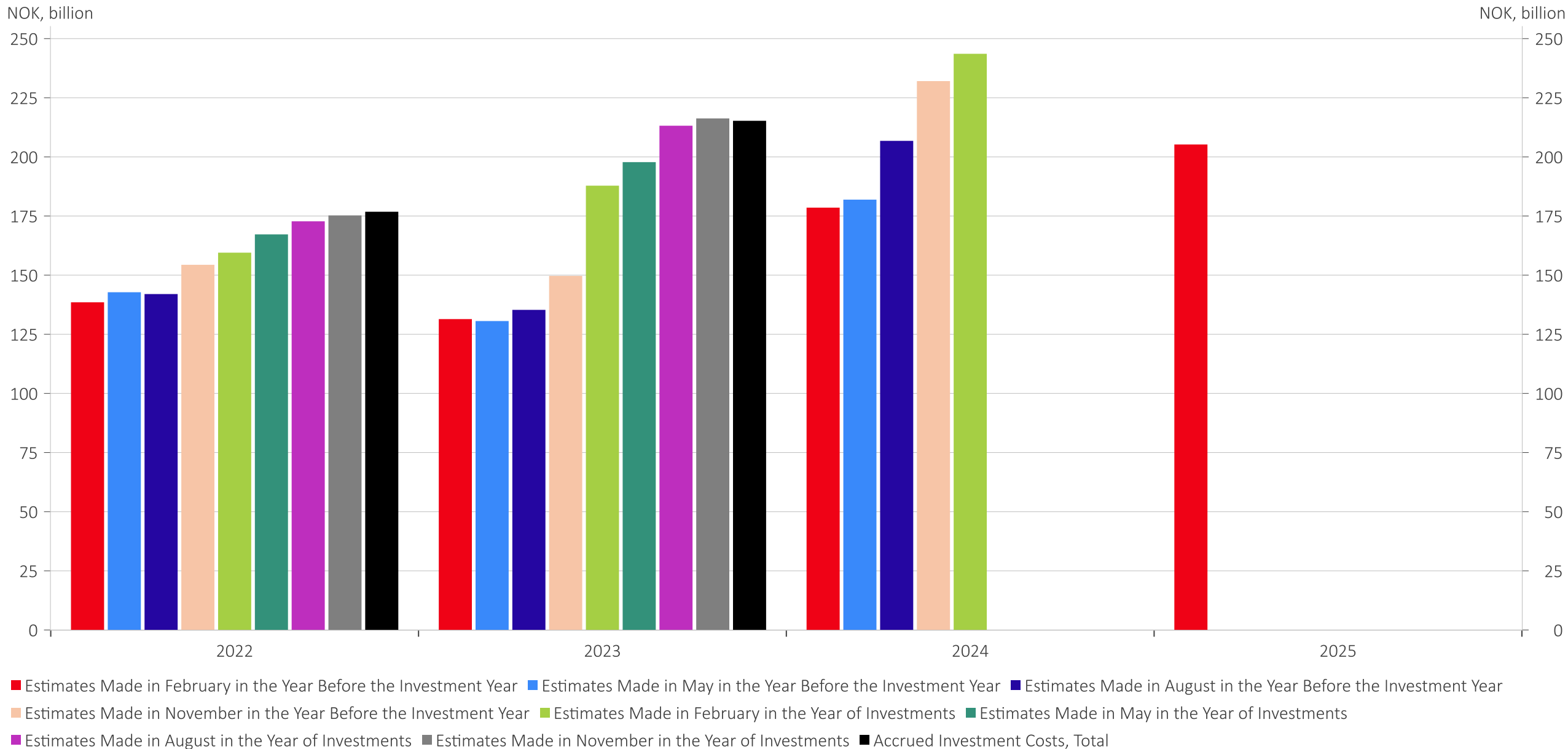
Den norske staten har aldri gått med større overskudd

Total Surplus in the State Budget & the Government Pension Fund

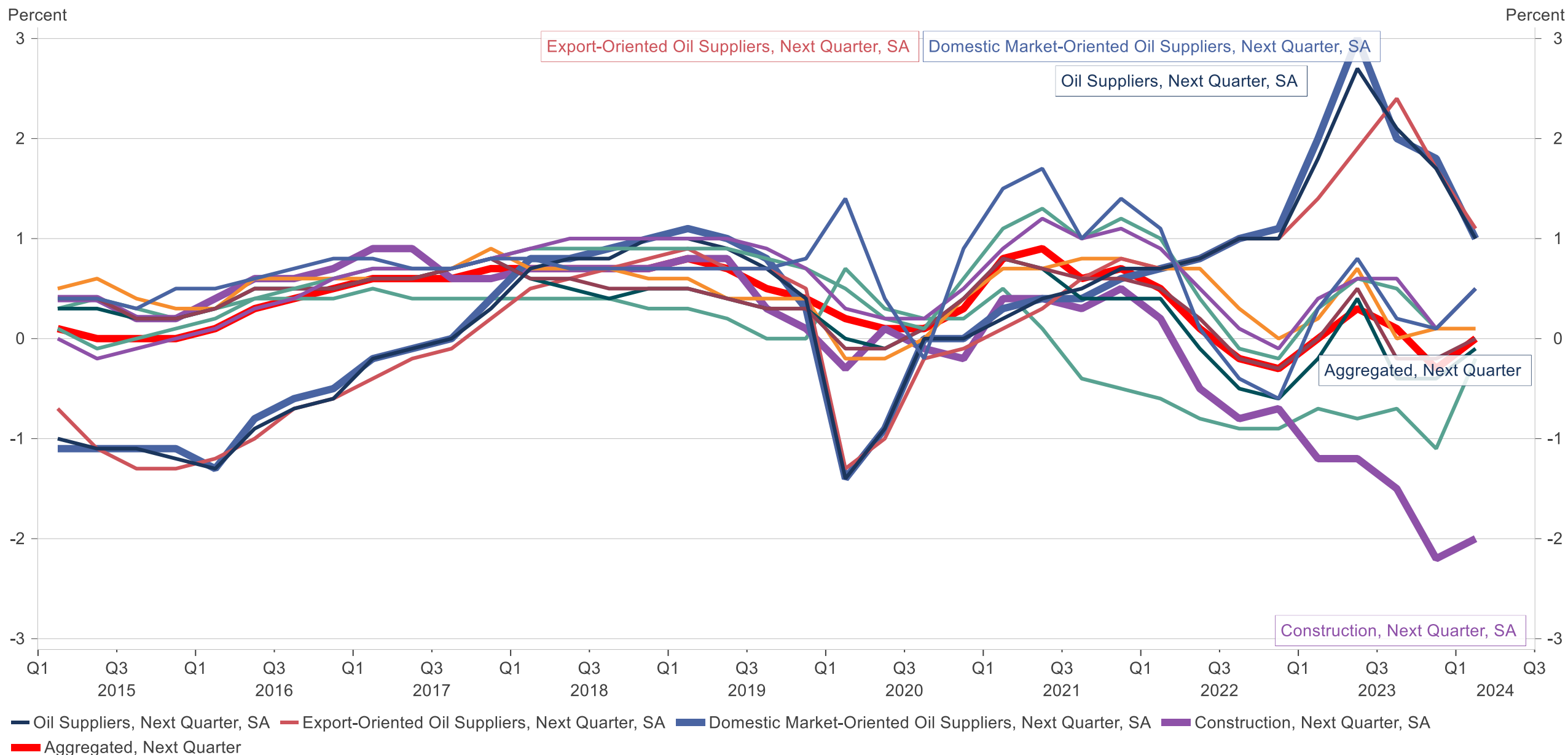
Investeringene i gass og olje har blitt mye høyere enn ventet

Grafen viser anslag på investeringer fra februar året før til november samme år de utføres. Svart søyle viser faktiske investeringer.

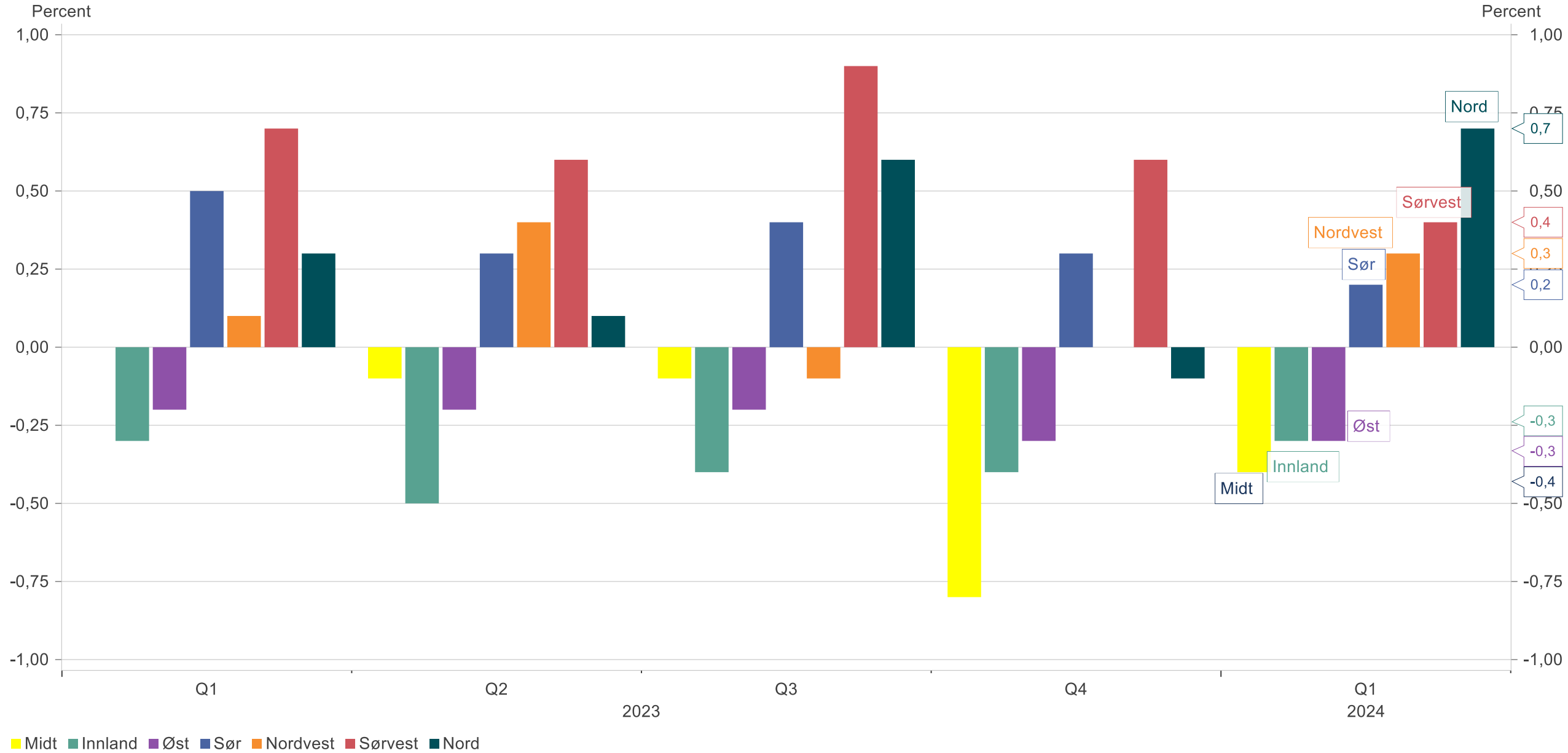
Ekstrem spredning mellom ulike bransjer i Norge

Regionalt nettverk fra Norges Bank. Vurdering av utsiktene kommende kvartal.

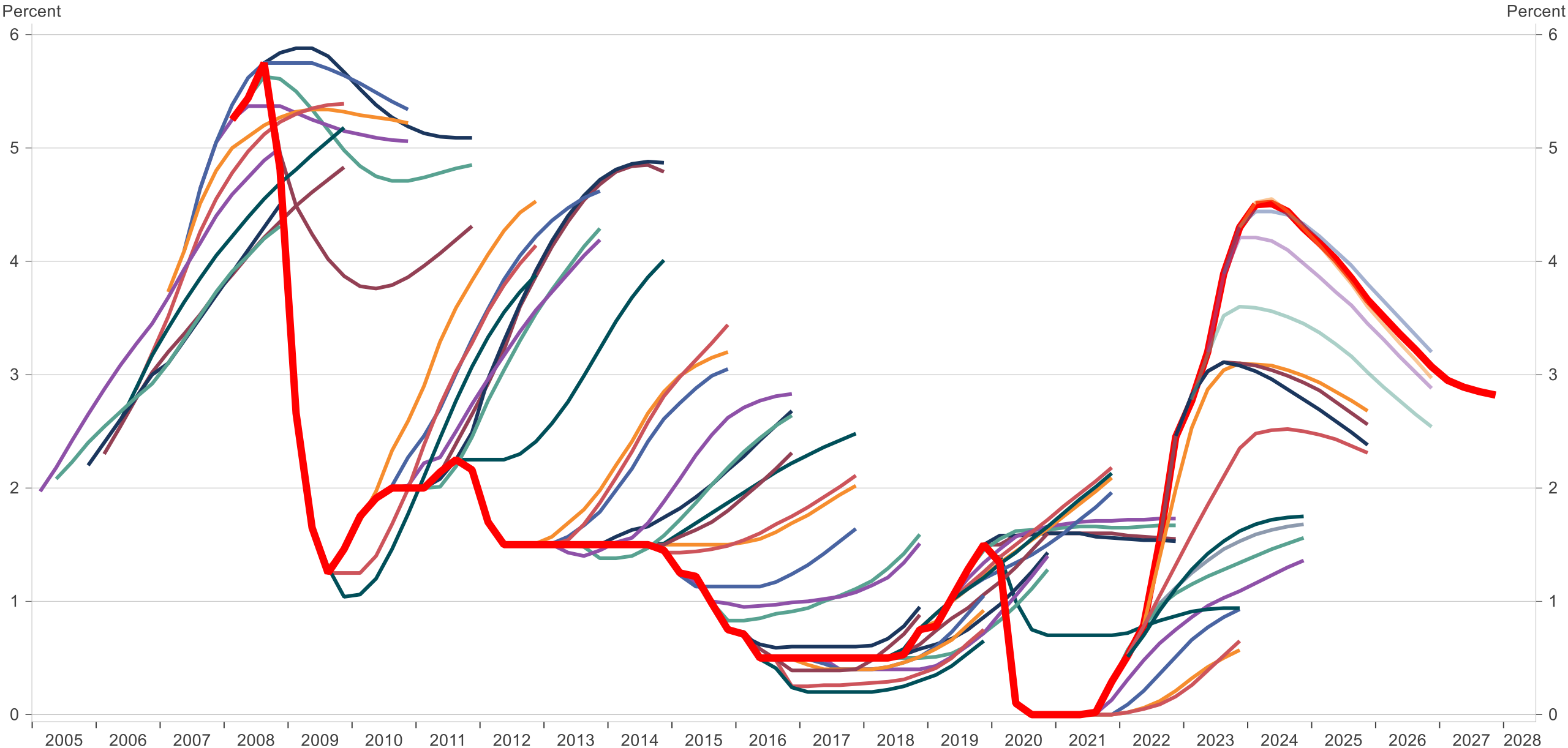
Stor spredning i økonomisk aktivitet mellom regioner i Norge

Norway, Economic Surveys, Bank of Norway (Norges Bank), Regional Network Report, Indicator, Change Y/Y

Norges Bank måtte sette renten opp mye mer enn planlagt

Grafen viser planlagt styringsrenten (rentebanen) til Norges Bank, samt faktisk styringsrente i rødt. Prognose fom 2024.

Norges Bank styrer etter den nøytrale realrenten, men hvor høy er den?

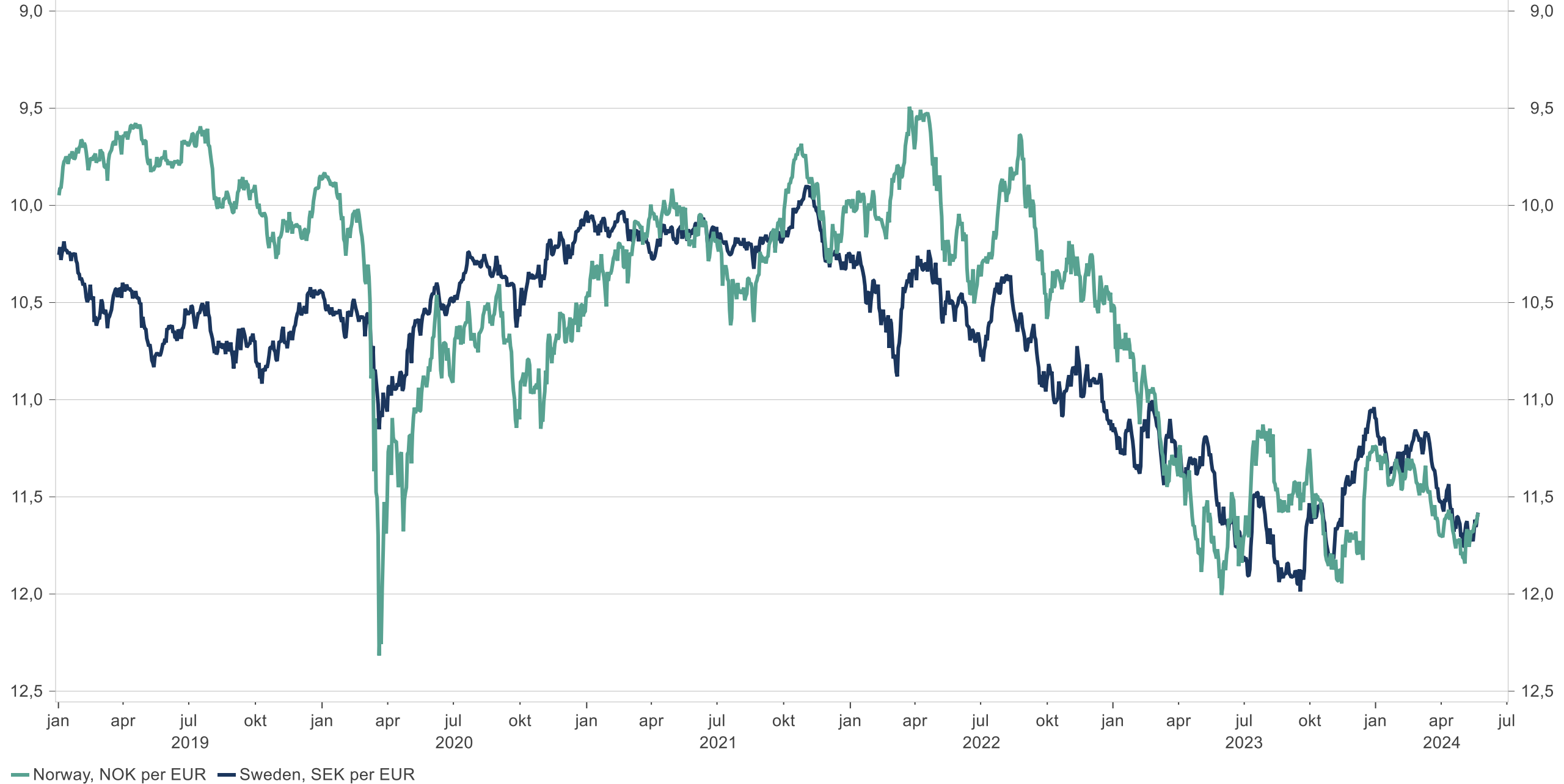
Grafen viser realrenten i pengemarkedet. NB anslår at den nøytrale renten er i underkant av 0,5 prosent, nært dagens rente.

0,44

— Norway, Interbank Rates, NIBOR, 3 Month, Fixing [- Consumer Price Index, CPI-ATE, SA, Index, m.a. 1 month]

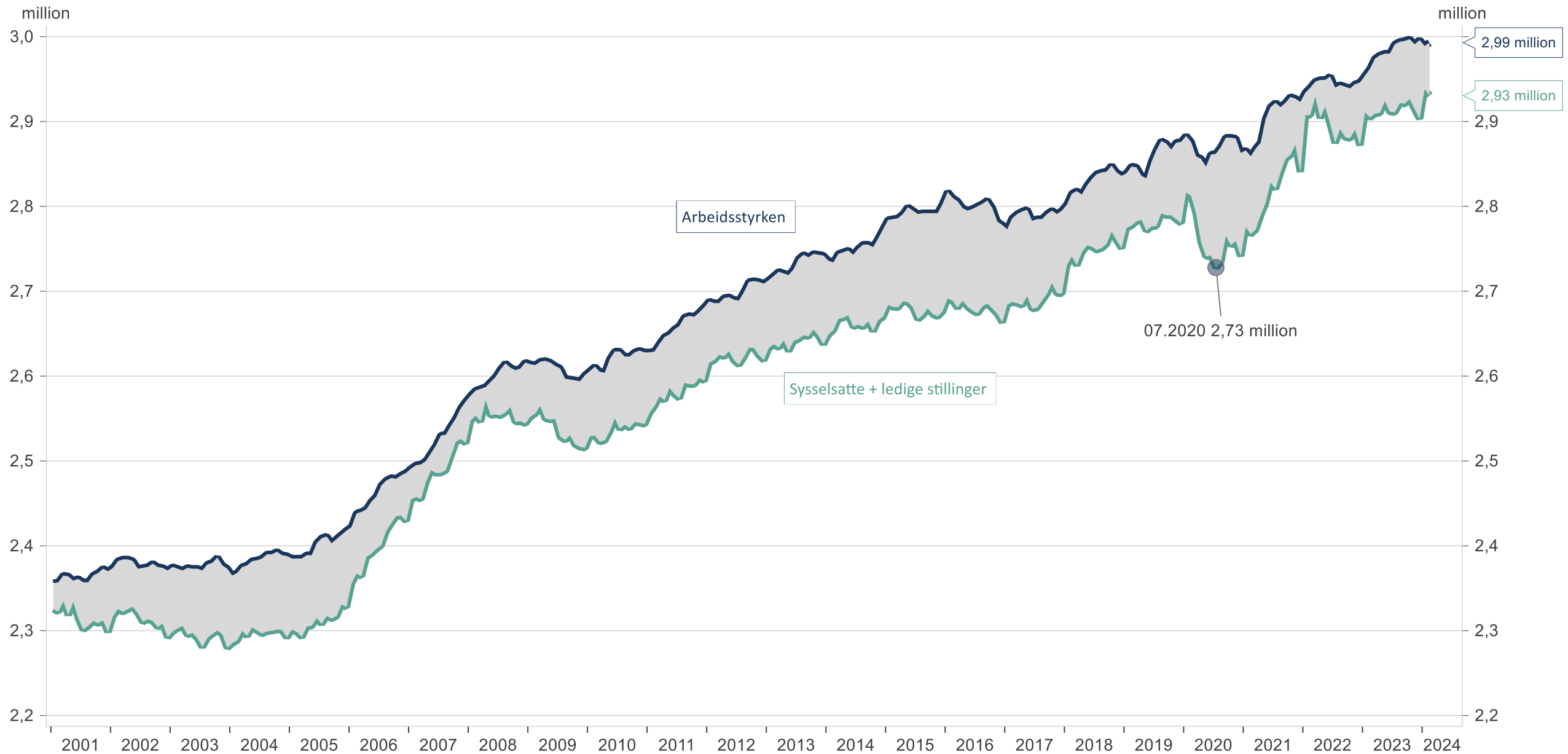
Både norske og svenske kroner har svekket seg kraftig mot euro

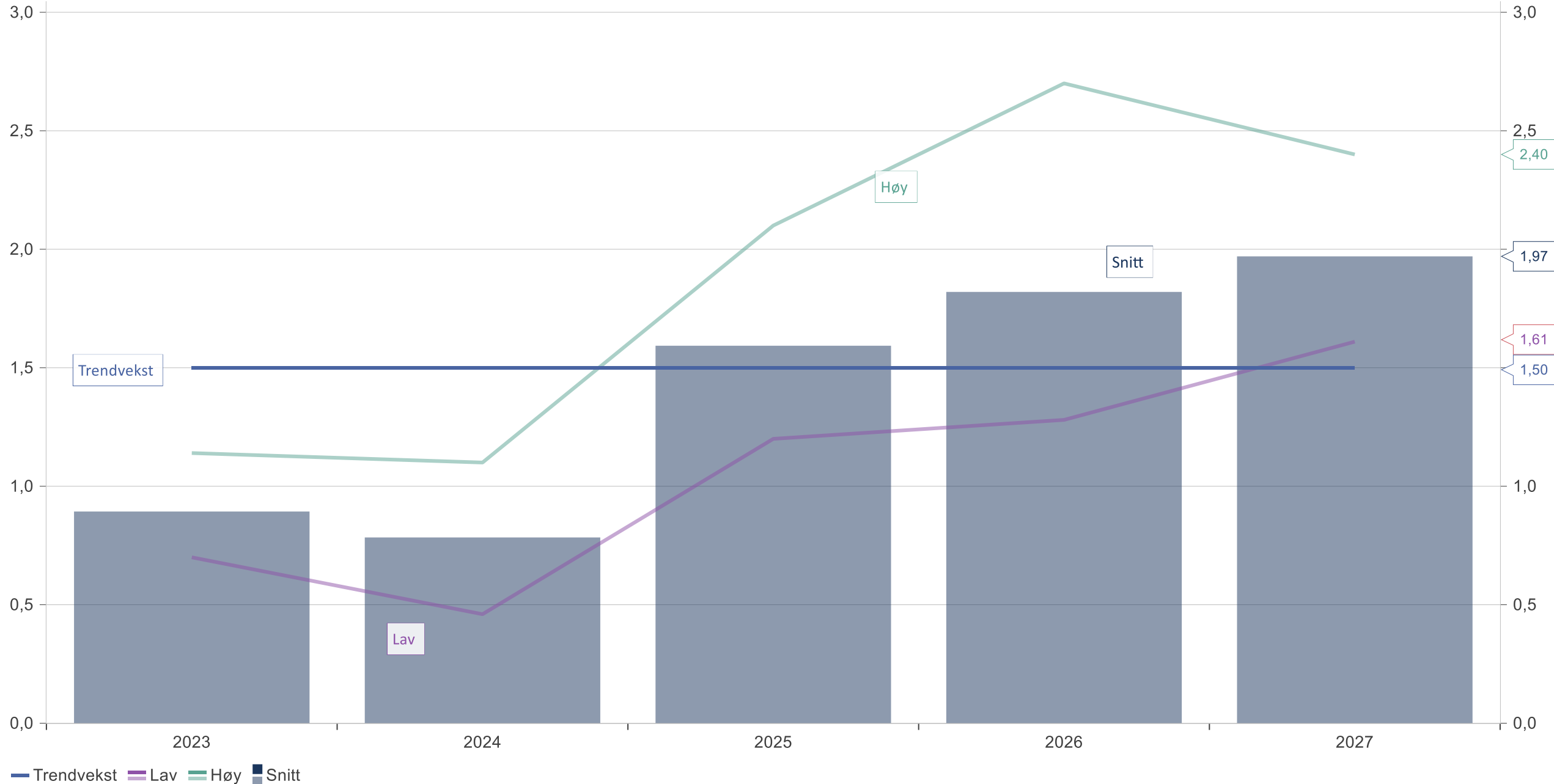
— Norway, NOK per EUR — Sweden, SEK per EUR

Lyspunkt nummer 1: Det er rekordmange som er i jobb og som vil jobbe

Arbeidsstyrken, Sysselsatte + ledige stillinger

Lyspunkt nummer 2: Norsk fastlandsøkonomi vil vokse, om enn svakt i årene fremover

Lyspunkt nummer 3: Dere er blitt mer optimistiske, både for egen og landets økonomi

Country's Economy, Next Year, Personal Economy, Next Year

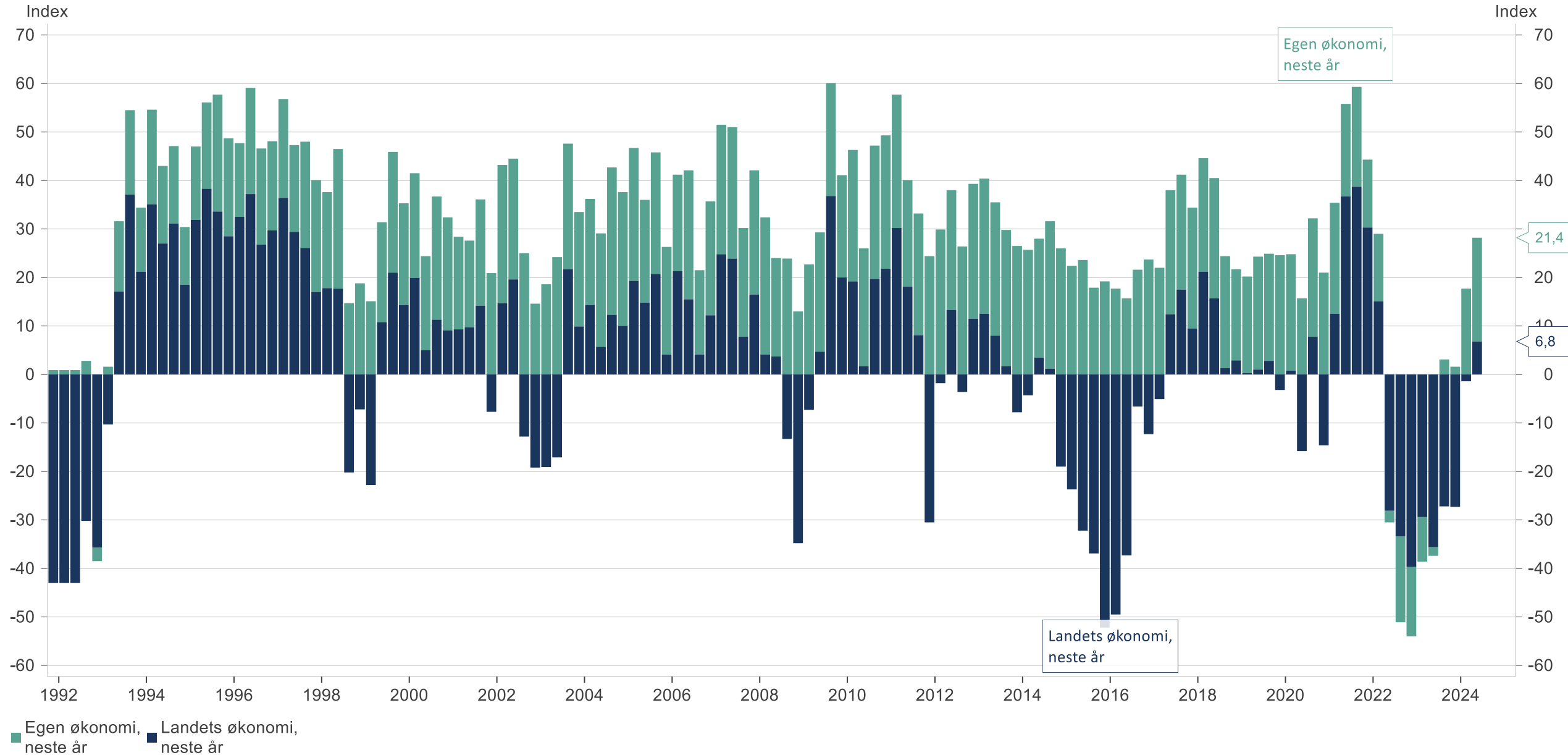
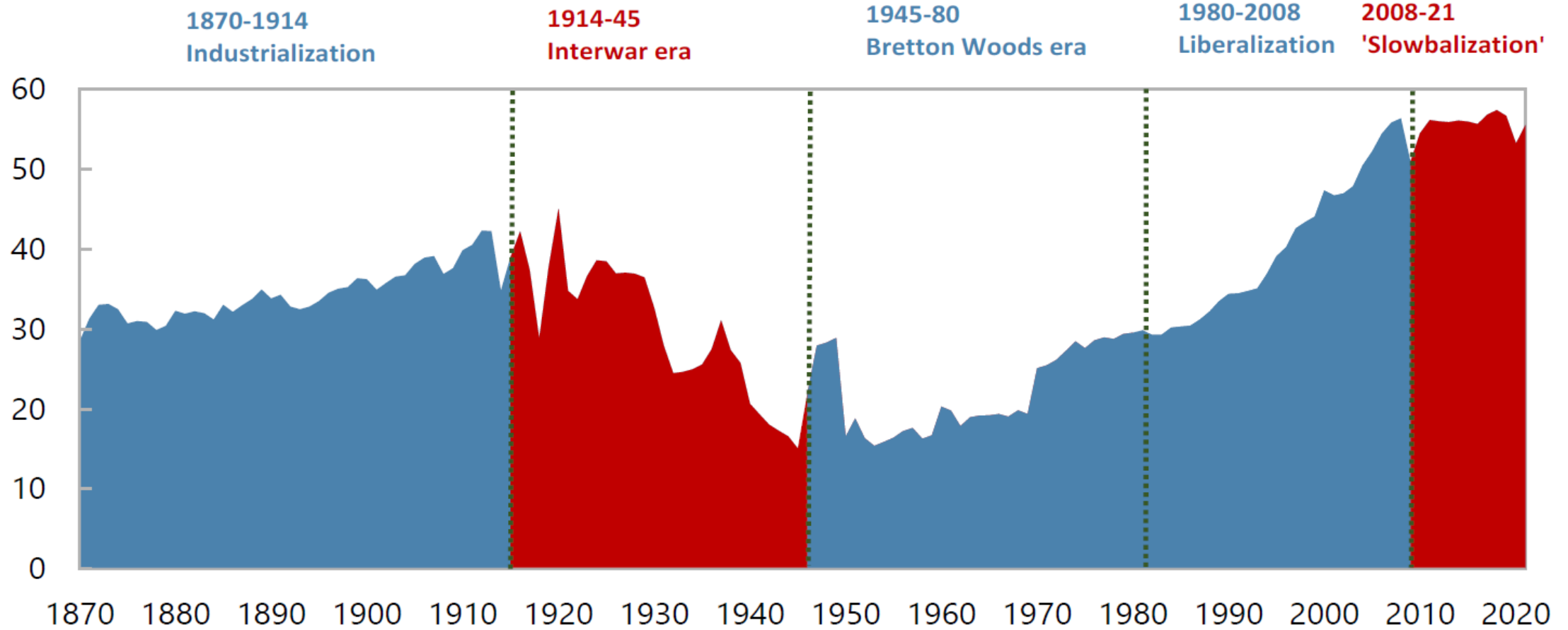

Figure 1: Trade Openness, 1870-2021
(Sum of exports and imports, percent of GDP)

Sources: Jordà -Schularick-Taylor Macrohistory Database; Penn World Data (10.0); Peterson Institute for International Economics; World Bank; and IMF staff calculations.
Note: Sample composition changes over time.

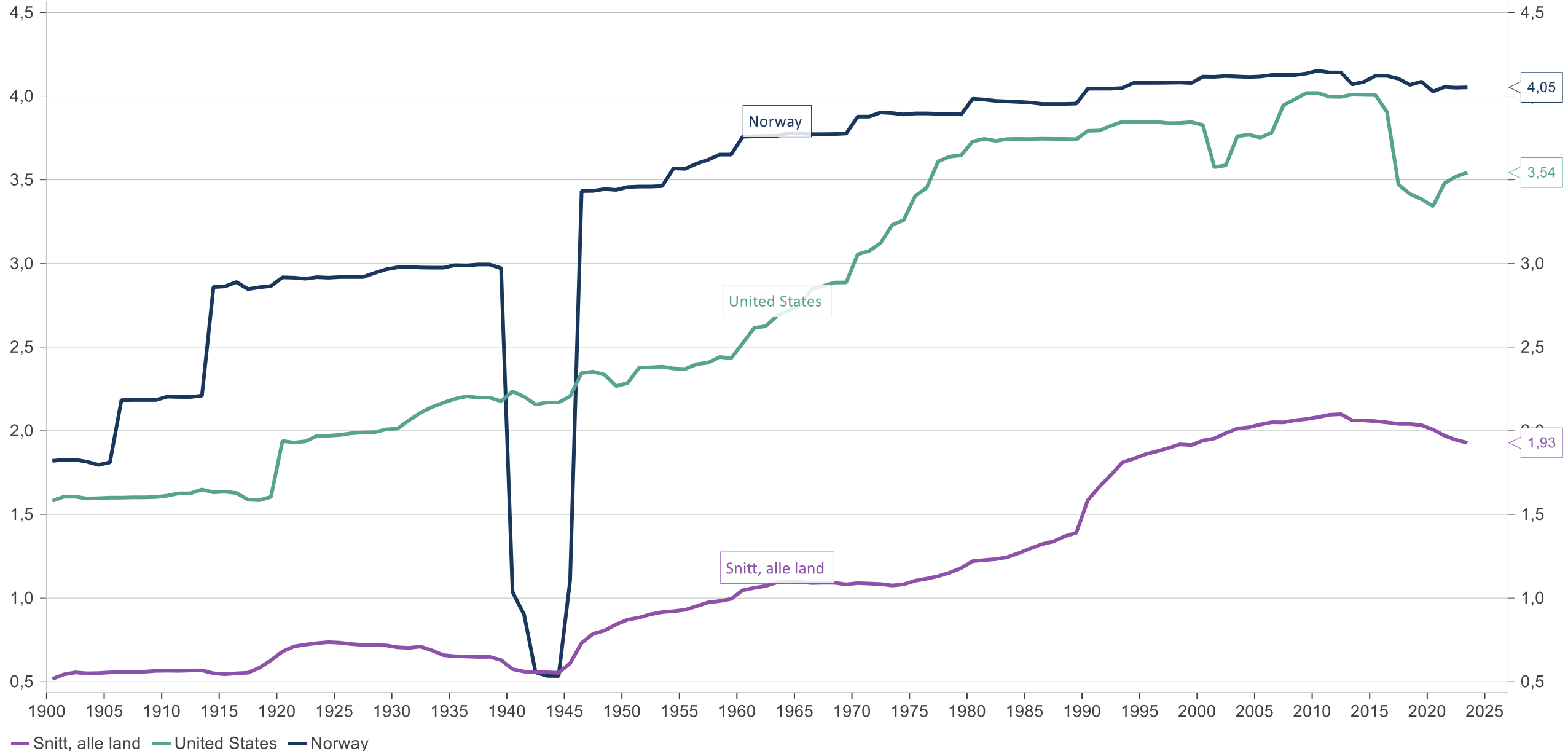
Democracy

Is America dictator-proof?

The many vulnerabilities, and enduring strengths, of America's republic

Verden blir mindre demokratisk og USA er særlig skremmende

Liberal+Electoral+Participatory+Deliberative+Egalitarian Varieties of Democracy Institute

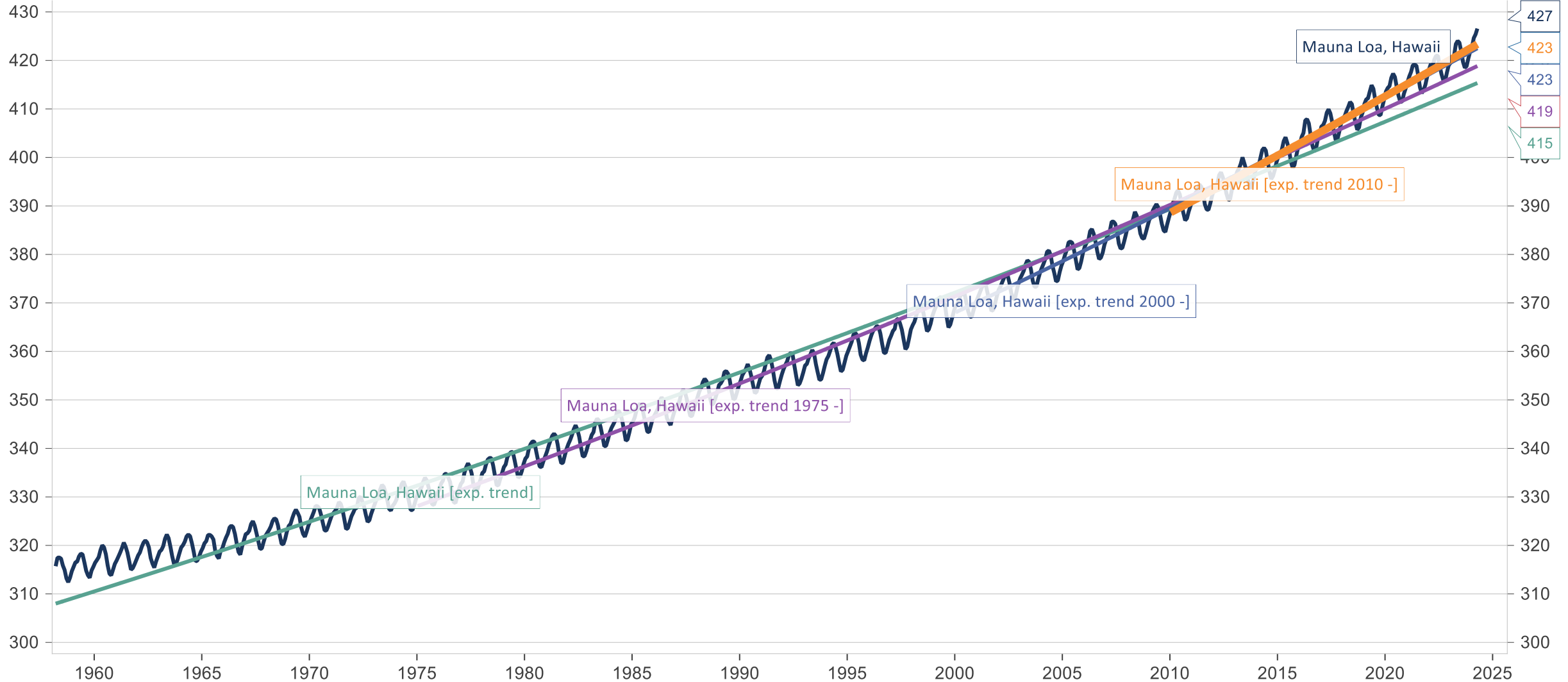

Kjent risiko nummer 1: Verdens farligste graf blir farligere og farligere for hvert år som går

World, Emissions, Carbon Dioxide, Mauna Loa, Hawaii, Average of Period

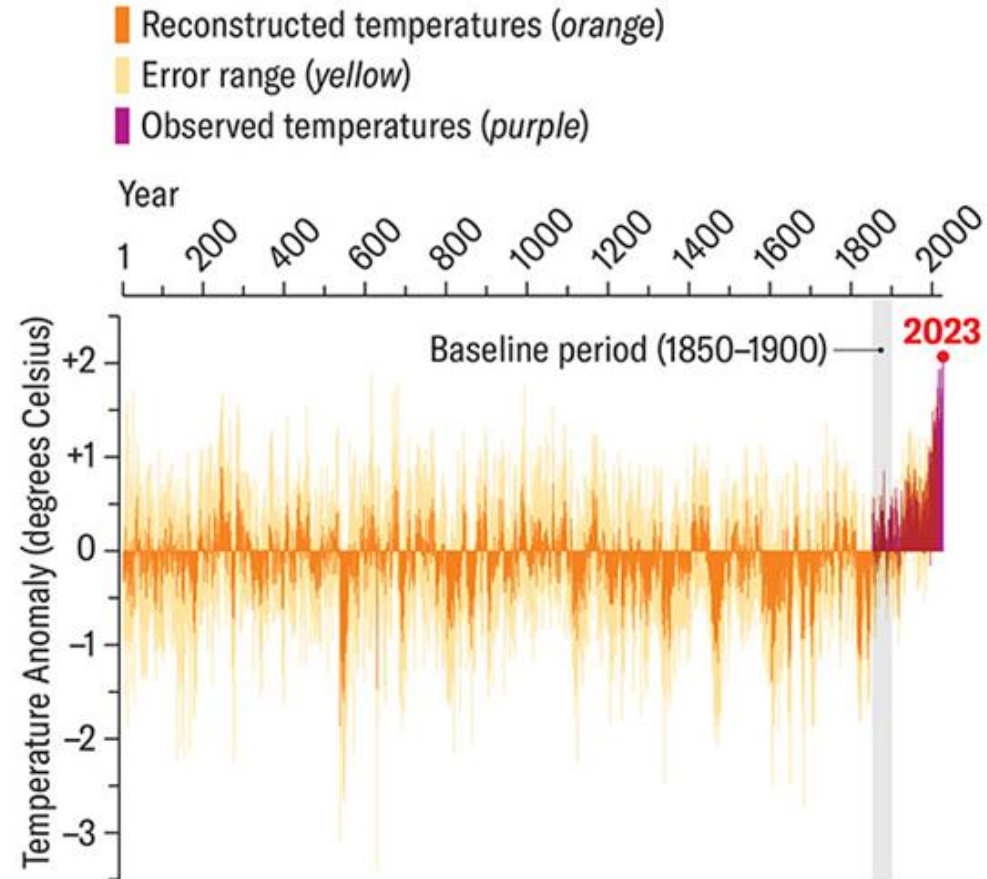
PPM (Parts per Million)

PPM (Parts per Million)

Mauna Loa, Hawaii [exp. trend 2010 -] Mauna Loa, Hawaii [exp. trend 2000 -] Mauna Loa, Hawaii [exp. trend 1975 -] Mauna Loa, Hawaii [exp. trend] Mauna Loa, Hawaii

Annual Temperature Anomalies since the Year C.E. 1

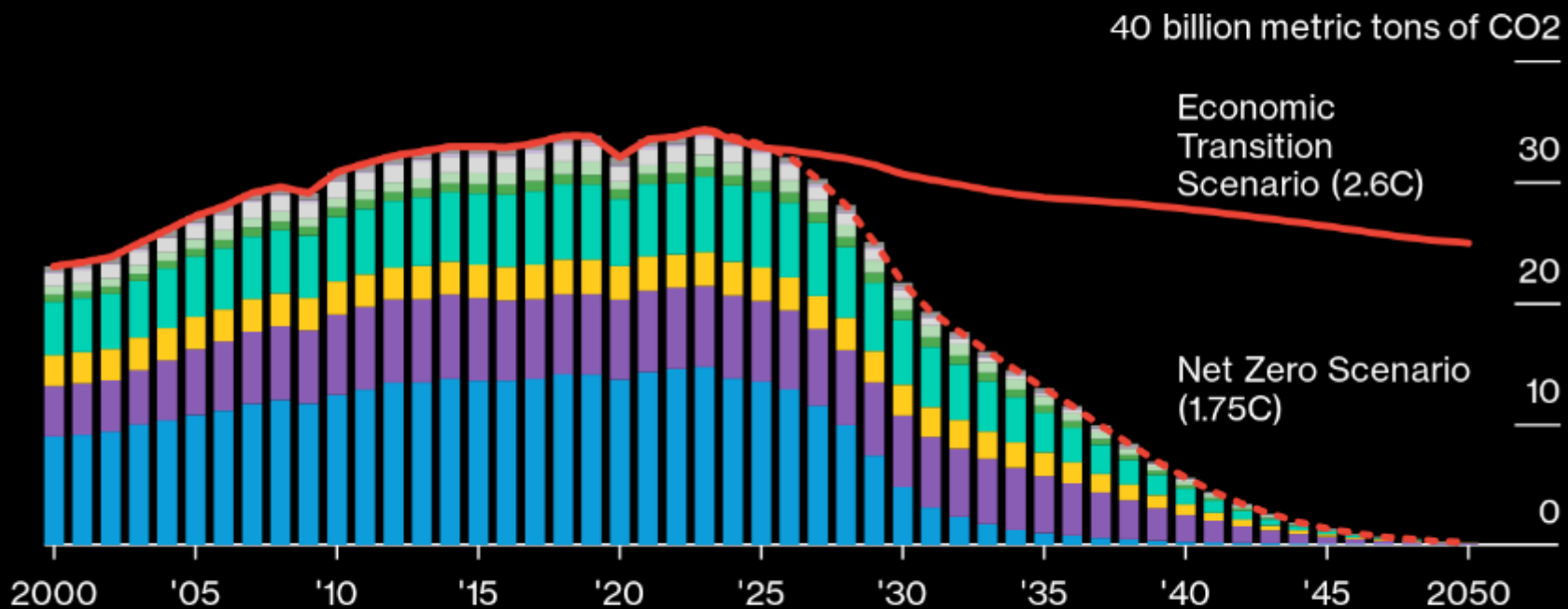

(Amanda Montañez; Source: "2023 Summer Warmth Unparalleled over the Past 2,000 Years," by Jan Esper et al., in *Nature*. Published online May 14, 2024)

Net Zero by 2050 Hinges on Immediate Peak in Emissions

Energy-related emissions and net-zero carbon budget under BNEF's Economic Transition Scenario and Net Zero Scenario

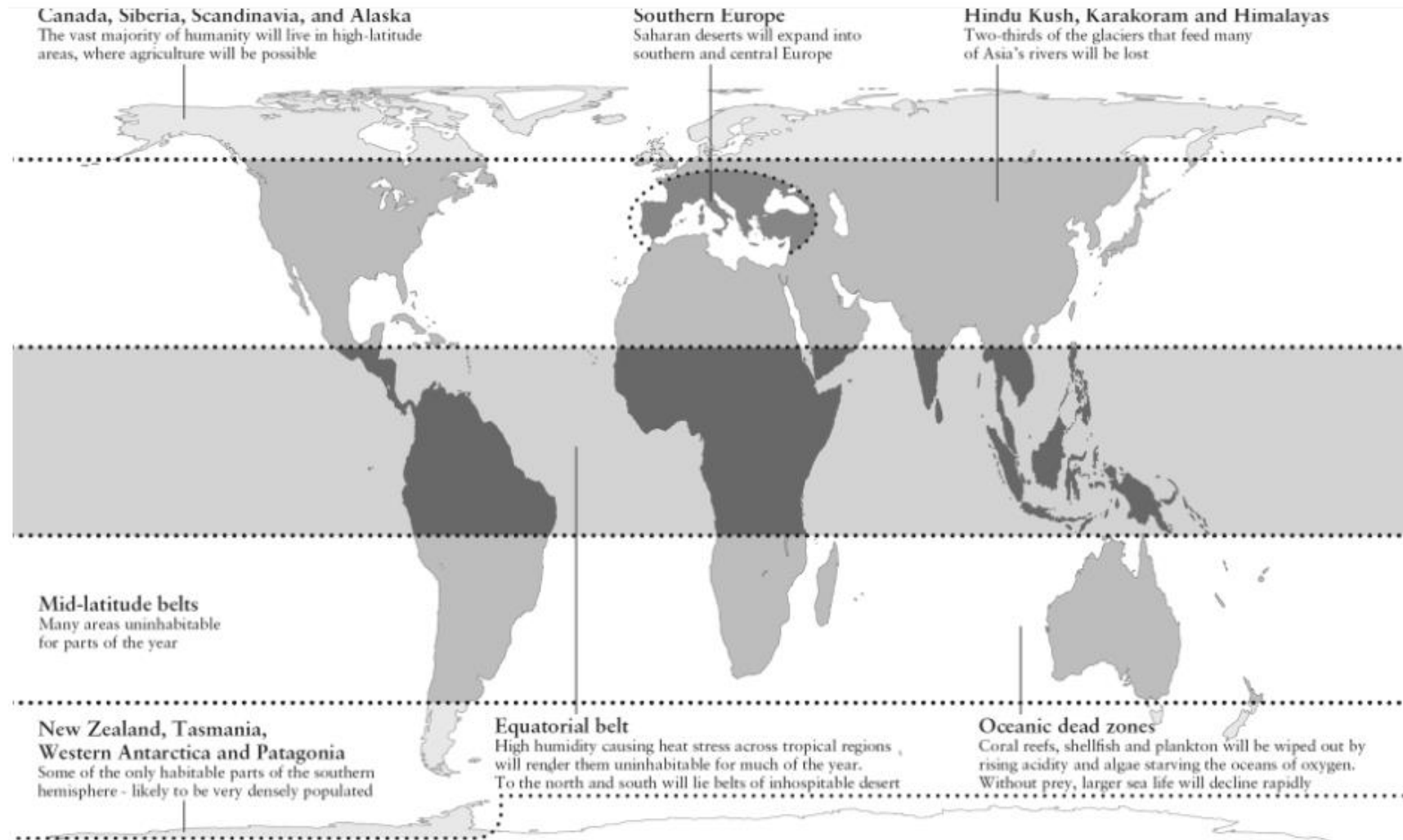
Net Zero Scenario Economic Transition Scenario Power Industry
Residential and commercial buildings Road Shipping Aviation and rail
Energy industry Hydrogen Other sectors

Source: BloombergNEF's New Energy Outlook 2024.

Note: The Economic Transition Scenario is driven by the cost-competitiveness of technologies and assumes no further policy action.

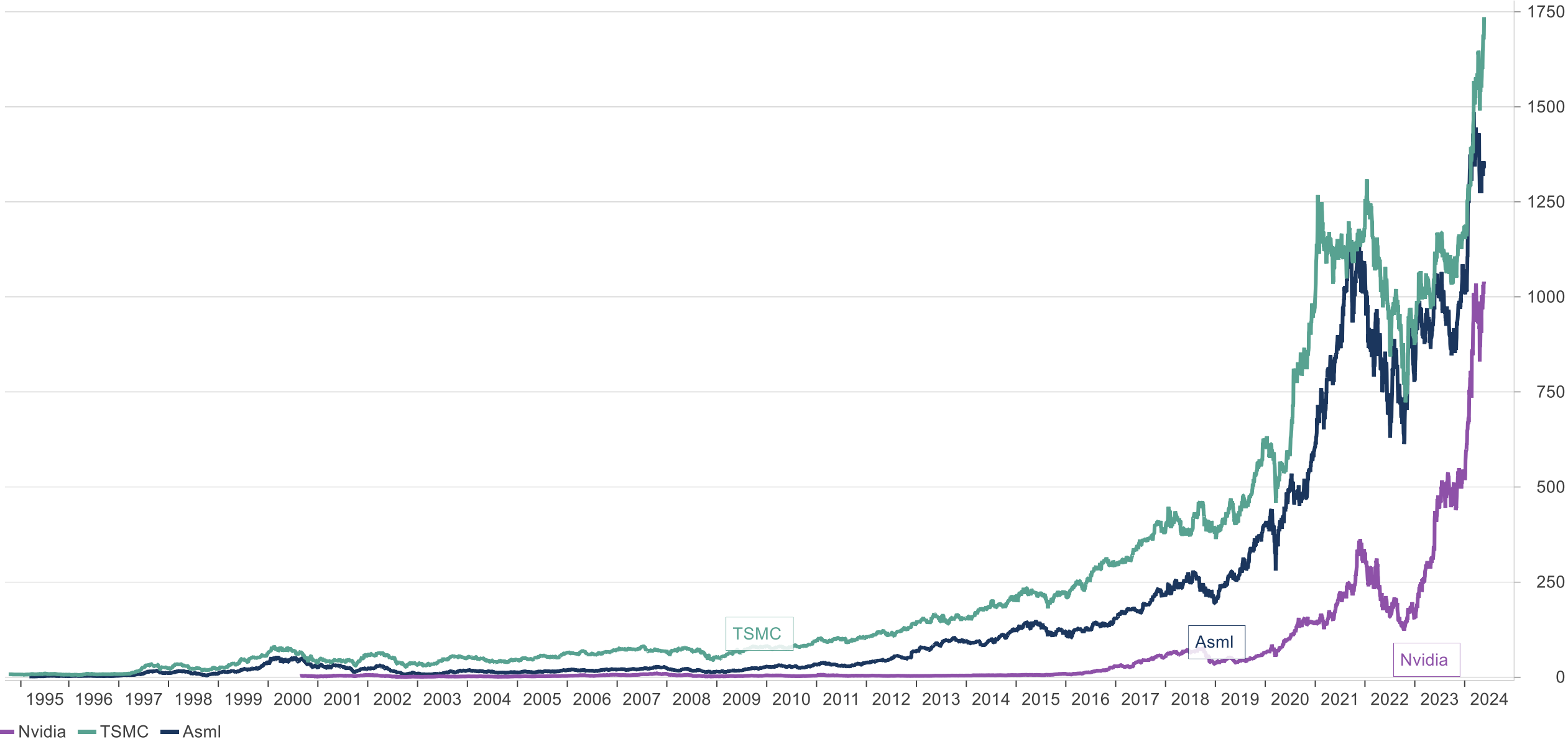
BloombergNEF

2. Belts of habitability in a 4°C world

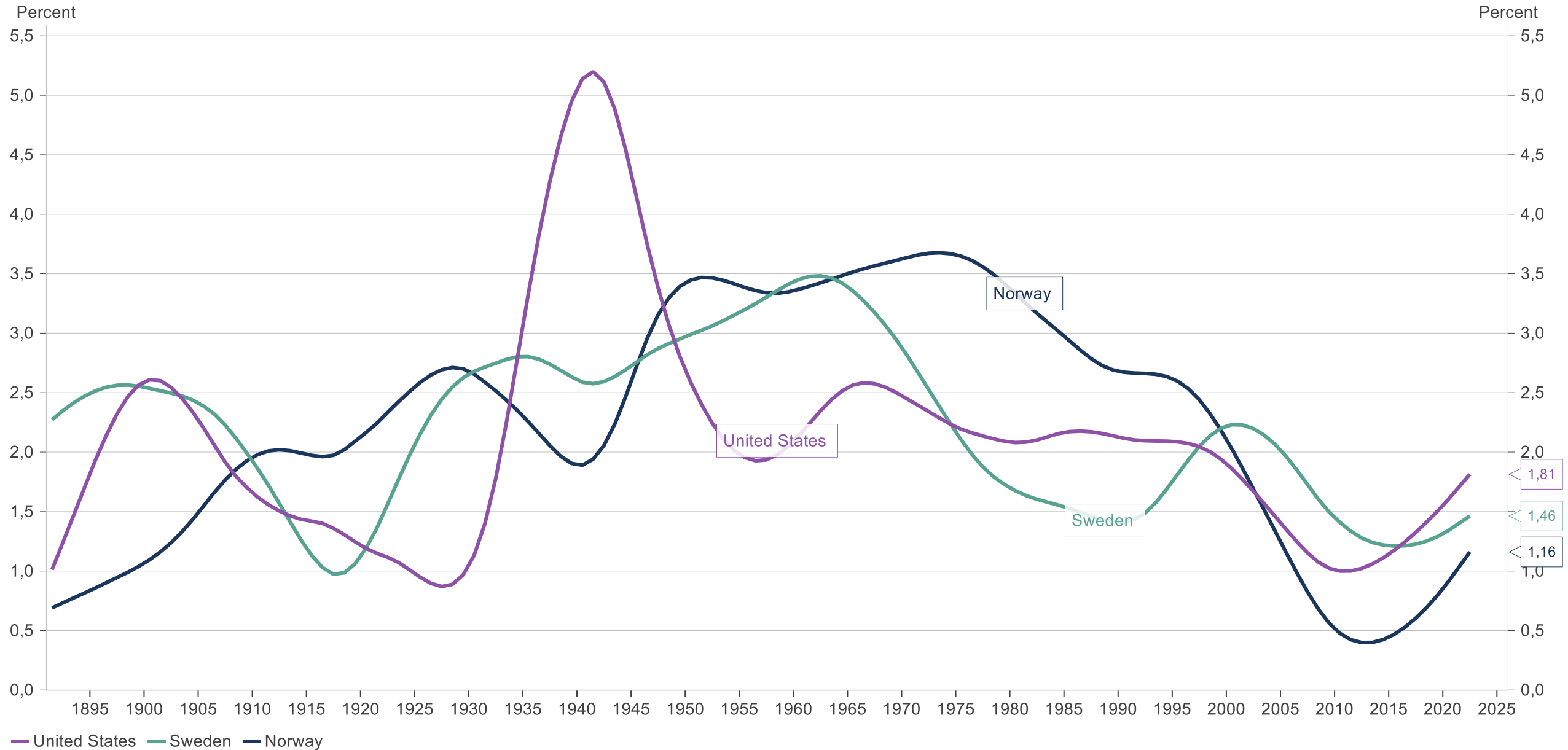
Kjent risiko nummer 2: Kunstig intelligens - her er vinnerne så langt

Netherlands, Asml Holding Ord Shs, Total Return, EUR, Taiwan, Taiwan Semiconductor Manufacturing Ord Shs, Total Return, TWD, United States, Nvidia Ord Shs, Total Return, USD

Den økonomiske veksten beveger seg i bølger over tid

Gross Domestic Product per Capita: Norway, Sweden, United States

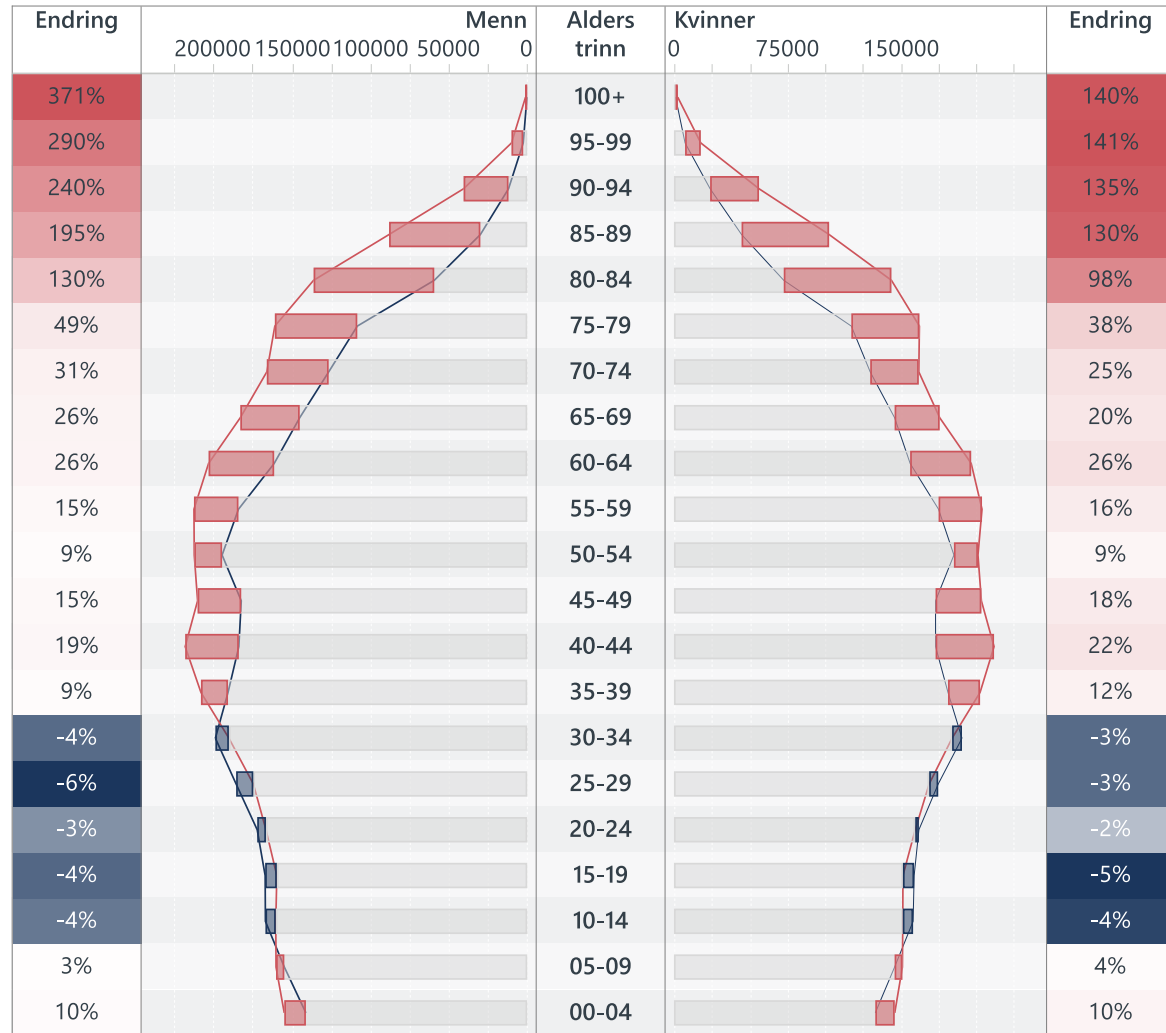

Kjent risiko nummer 3: Det blir flere eldre i Norge

Norges befolkningsutvikling frem mot 2050

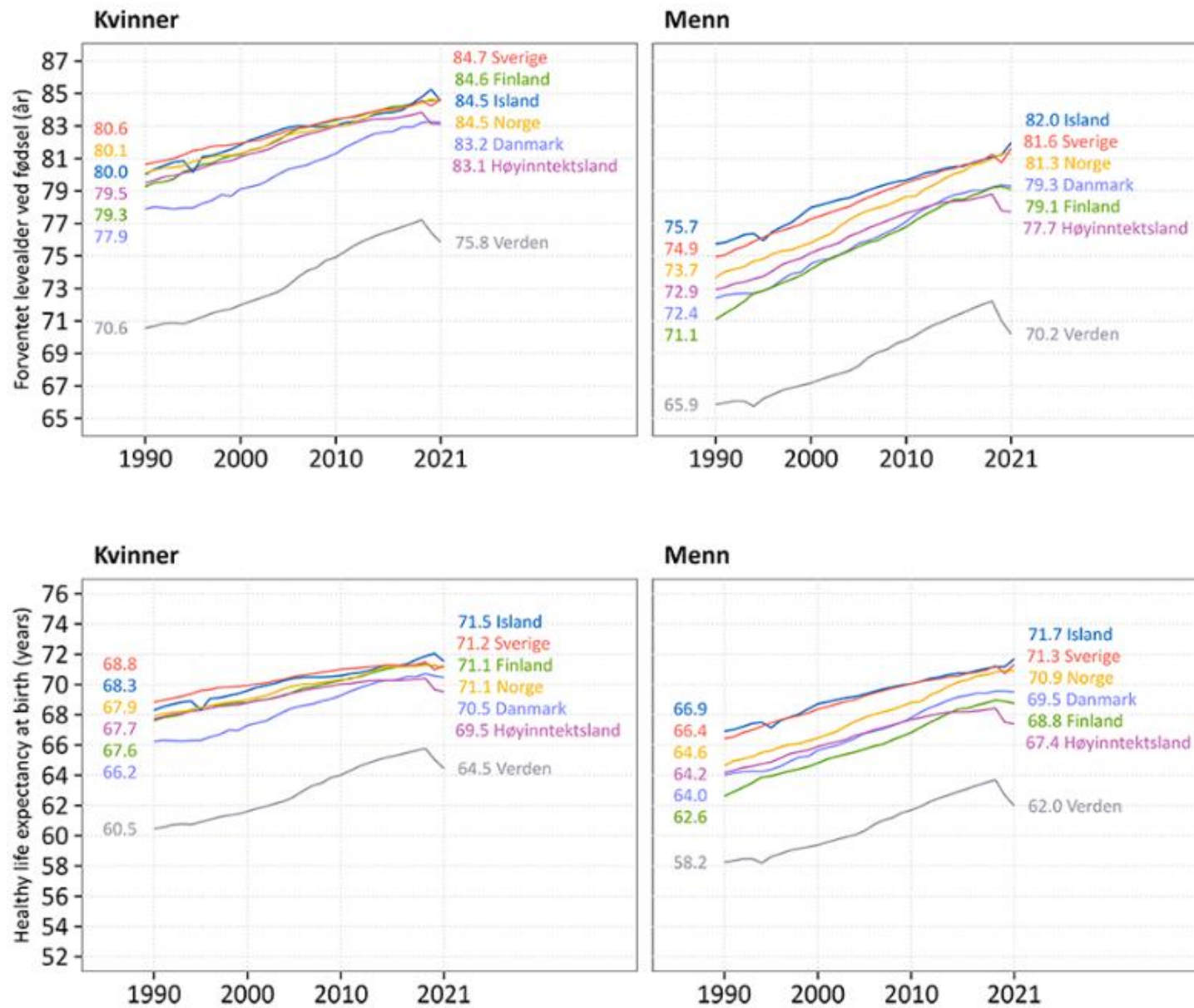
Befolkning etter alder og kjønn, 2023 and 2050. Basert på Medium-Fertility Variant Projection.

Alderstrinn og befolkning i millioner.

— 2023 — 2050 ■ Estimert endring

Kilde: United Nations Department of Economic & Social Affairs (UNDESA)

Figur 1: Endring i forventet leveår og forventet helsetapsjusterte levealder for menn og kvinner i Norge, Norden, høyinntektsland og globalt for perioden 1990 til 2021. Kilde: Global Burden of Disease-prosjektet (GBD2021).